

СВЕТСКИ ДАН БОЛЕСТИ БУБРЕГА

(09.03.2017.године)

„ Бубрези и гојазност – здрави стилови живота за здраве бубреге“

На иницијативу Међународног друштва за нефрологију и Интернационалног удружења Фондација за бубрег, у 100 земаља широм света обележава се Светски дан бубрега. Овогодишњи слоган Светског дана бубрега гласи: **“Бубрези и гојазност – здрави стилови живота за здраве бубреге“**. Овим слоганом жели да се истакне значај повећања знања и свесности о факторима ризика за настанак болести бубрега као и промоцији здравих стилова живота (правилна исхрана и физичка активност) у спречавању настанка ових болести. Гојазност представља потенцијални фактор ризика за развој болести бубрега. Сматра се да ће до 2025. године 18 % мушкараца и преко 21 % жена широм света бити

гојазни, док ће 6% свих мушкараца и 9% свих жена широм света бити екстремно гојазни.

Гојазност – ризико фактор за настанак болести бубрега

Гојазност повећава ризик за настанак хроничне бубрежне инсуфицијенције (хронична смањена функција бубрега), јер може да доведе до шећерне болести типа 2 и повишеног притиска који представљају главне узроке настанка ове тешке бубрежне болести. Гојазне особе према подацима из литературе имају два до седам пута веће шансе за развој терминалне бубрежне инсуфицијенције у односу на особе нормалне телесне масе. Напади акутног оштећења бубрега чешће се јављају код гојазних особа,

а разлог томе је што бубрези раде више и филтрирају већу количину крви него што је нормално. Главна функција бубрега у организму је излучивање токсичних продуката метаболизма и вишка течности из организма. Болести бубрега се манифестују као упале бубрега (гломерулонефритис, пијелонефритис, нефротски синдром) и изазвани су инфекцијама, метаболичким поремећајима, токсинима и др. узроцима) и акутна, односно хронична смањена функција бубрега (бубрежна инсуфицијенција-ХБИ). Хроничне болести бубрега чине скоро трећину болнички лечених особа, то је озбиљно обољење и представља значајан јавноздравствени проблем. У просеку око 1 од 10 особа има неки степен ХБИ. Ова болест неколико пута повећава ризик за настанак болести срца и крвних судова, шећерне болести, повишеног притиска, завршног стадијума бубрежне болести (уремије) и преране смрти (пре 65. године). Стадијум терминалне бубрежне инсуфицијенције (ТБИ – отказивање функције бубрега) решава се применом дијализе или се трансплантира бубрег. Трансплатација бубрега заснива се на пресађивању органа, који се могу добити од живих или умрлих особа (кадаверични даваоци). Донирање органа знак је хуманости, солидарности и племенитости којим једна особа исказује своју жељу и намеру да након смрти донира део тела, како би се помогло тешким болесницима. У Србији се трансплатације бубрега обавља у пет здравствених установа.

Болести бубрега могуће је на време дијагностиковати. Прегледом узорка урина, крви и крвног притиска могу се открити рани знаци бубрежне болести. Без обзира на године старости, **једноставне превентивне мере могу да успоре напредовање болести бубрега, спрече компликације и побољшају квалитет живота.**

Осам златних правила за смањење ризика за развој болести бубрега:

- 1. Будите физички активни!**
- 2. Редовно контролишите ниво шећера у крви!**
- 3. Контролишите крвни притисак!**
- 4. Храните се правилно и одржавајте нормалну телесну тежину!**
- 5. Узимајте довољне количине течности!**
- 6. Престаните да пушите!**
- 7. Не узимајте лекове који нису прописани рецептима!**
- 8. Редовно контролишите бубреге уколико имате један или више фактора ризика!**

Проверите свој ризик за болести бубрега:

- **Имате ли повишен крвни притисак?**
- **Имате ли шећерну болест?**
- **Имате ли прекомерну телесну тежину?**
- **Имате ли више од 65 година?**
- **Да ли је било болести бубрега у вашој породици?**
- **Да ли сте малокрвни?**

Ако имате један или више потврдних одговора, јавите се изабраном лекару.

Извор:ЗЗЈЗ Ср.Митровица

Васиљевић Драгана

Специјалиста струковна медицинска сестра област јавно здравље